

Informatiedocument voor organisatoren en deelnemers aan autoritten en rally's

Onderzoek

Ieder weekend worden er diverse (vormen van) autoritten georganiseerd, variërend van toertochten tot puzzel-, routebeschrijvings- en kaartleesritten. Dit kunnen autoritten zijn die met moderne en/of klassieke voertuigen worden verreden. Het blijkt dat veel organisatoren en deelnemers niet of niet goed genoeg op de hoogte zijn van de wet- en regelgeving en de daarbij horende risico's, die men hiermee loopt.

Een commissie heeft onderzoek gedaan naar zaken die hierop van toepassing zijn, zoals bijvoorbeeld wet- en regelgeving met betrekking tot het organiseren van deze evenementen waaronder artikel 10 van de Wegenverkeerswet (WVW). Uit jurisprudentie blijkt immers dat de rechter bij een wedstrijd ex art 10 WVW vooral een straatrace voor ogen heeft. De commissie heeft een drietal onderwerpen hieronder toegelicht en komt met een aantal aanbevelingen respectievelijk adviezen.

Vrijwaringsverklaring

Een vrijwaringsverklaring is nuttig in de context van autosport en evenementen. Namelijk:

1. **Aansprakelijkheid:** Een vrijwaringsverklaring, die de deelnemer aan de autorit voorafgaand aan de rit ondertekent, kan de organisator of een andere partij beschermen tegen claims voor schade of letsel die voortkomen uit deelname aan een evenement. Dit betekent dat de deelnemers in sommige gevallen afzien van hun recht om schadevergoeding te eisen.
2. **Juridische bescherming:** Voor de organisatoren biedt het een zekere mate van bescherming tegen juridische acties die voortkomen uit ongevallen of incidenten tijdens het evenement.
3. **Informatie:** Het kan deelnemers meer bewust maken van de risico's die aan het evenement verbonden zijn en hen helpen weloverwogen beslissingen te nemen.
4. **Verplichtingen:** De vrijwaringsverklaring (als volledig document) dient per evenement door het deelnemende equipo persoonlijk als gelezen en voor akkoord te worden ondertekend. Een paraaf op een verzamellijst of een 'vinkje' op het inschrijfformulier is onvoldoende en daarom niet gewenst.

Advies: Communiceer vooral met de deelnemers en/of de leden van verenigingen over de inhoud van de verklaring. Bijvoorbeeld door deze op de website van de organiserende autosportvereniging te plaatsen. Er is een standaardverklaring ontworpen door NRF en NHRF. Deze is juridisch getoetst.

Ontheffingen/Vergunningen

In Nederland zijn wedstrijden op de openbare weg in principe niet toegestaan. Wel kan daarvoor ontheffing en toestemming van de gemeente of de provincie worden aangevraagd. Voor het houden van een evenement dient een vergunning te worden aangevraagd. Als er een evenement of wedstrijd op de openbare weg wordt georganiseerd, vereist dit een zorgvuldige planning. Dan is het volgende van belang:

1. Kenmerk wedstrijd: Het bepalende kenmerk van een wedstrijd is het competitieve element, waarbij deelnemers proberen een bepaald doel te bereiken, beter te presteren dan anderen en er winnaars en verliezers worden bepaald.

2. Verkeersveiligheid: Met betrekking tot de verkeersveiligheid geldt dat altijd de normale verkeersgedragsregels, zoals die vermeld staan in de Wegenverkeerswet 1994 art. 5 t/m 13 in acht genomen moeten worden. De organisatie dient zorg te dragen voor voldoende maatregelen om de veiligheid van deelnemers en andere weggebruikers te garanderen, maar ook om overlast en schade aan de infrastructuur te voorkomen.

3. Verkeersregels: In het geval dat de deelnemers gebruik maken van de openbare weg zullen deze zich te allen tijde, net als de overige verkeersdeelnemers, moeten houden aan de geldende gedragsregels in het verkeer.

4. Geen wedstrijdelement: Voor evenementen zonder wedstrijdelement hoeft er in beginsel geen vergunning te worden aangevraagd. Maar als er sprake is van enige verkeersverstoring (veel equipes, mogelijk filevorming, een pont met 10 plaatsen waar 50 equipes gebruik van willen maken) dient er toch bij de gemeenten waar doorheen wordt gereden een melding van dit evenement te worden gedaan. Een gemeente moet weten wat er allemaal aan evenementen binnen de gemeente plaatsvindt. Zijn er die dag bijvoorbeeld andere evenementen op dezelfde route voor wandelaars of fietsers?

Advies: Vraag dus altijd ontheffing aan! Primair is er toestemming nodig van de gemeente(n) en provincie (s) waar doorheen wordt gereden (vraag om een 'verklaring van geen bezwaar'). Indien start en finish van een autorit-evenement beiden in dezelfde gemeente plaats vinden, dient er een evenementenvergunning te worden aangevraagd (maar vraag dat eerst even na bij de betreffende gemeente). Het zonder een ontheffing organiseren van een evenement dan wel het deelnemen aan een evenement zonder vergunning is een overtreding. Daarvoor kan de organisatie en/of deelnemer beboet worden. Een evenement melden bij een gemeente gaat heel eenvoudig en bijna altijd kosteloos.

Verzekeringen tegen aansprakelijkheid

We maken onderscheid in de aansprakelijkheidsverzekering van de organiserende (rechts)persoon (A) en de autoverzekering van de deelnemers (B).

A. Aansprakelijkheidsverzekering auto(sport)vereniging

Een auto(sport)club dient verzekerd te zijn d.m.v. een speciale (bedrijfs-) aansprakelijkheidsverzekering die dekking biedt als die aansprakelijk is voor schade veroorzaakt tijdens wedstrijden of evenementen. Deze polissen zijn specifiek toegesneden op de risico's die gepaard gaan met het organiseren van rally's en/of overige rittensport.

Wat dekt een aansprakelijkheidsverzekering voor autosportclubs?

- **Aansprakelijkheid van de organisator van de autorit:** De organiserende club kan aansprakelijk worden gesteld voor schade die tijdens evenementen wordt veroorzaakt aan derden en de goederen van derden (bijvoorbeeld deelnemers, toeschouwers, vrijwilligers of omstanders).
- **Motorrijtuigenrisico:** Dit dient specifiek betrekking te hebben op de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door motorvoertuigen tijdens autosportevenementen. Dit is altijd een secundaire dekking. Immers de autopolis van de deelnemer gaat altijd voor, maar daar waar

deze tekort schiet treedt de secundaire dekking in werking. Dit is belangrijk omdat normale bedrijfsaansprakelijkheidsverzekeringen het motorrijtuigenrisico uitsluiten.

- **Schade veroorzaakt door medewerkers:** Schade die een medewerker of vrijwilliger van de autosport club/stichting veroorzaakt aan derden tijdens de uitoefening van hun activiteit is gedekt. Dit kan variëren van het beschadigen van eigendommen tot het veroorzaken van letsel.
- **Verweer en juridische kosten:** De verzekering dekt ook de kosten van juridische verdediging in het geval van een aansprakelijkheidsclaim, zelfs als de autosportclub/stichting uiteindelijk niet aansprakelijk blijkt te zijn.
- **Materiële en letselschade:** Het gaat niet alleen om materiële schade aan eigendommen van derden, maar ook om letselschade aan derden die veroorzaakt wordt tijdens een evenement.

Advies: Voor alle organisatoren van autosportritten geven wij het advies zich aan te sluiten bij een overkoepelende organisatie zoals NRF, NHRF of KNAF-BSHR, en daarmee is de organisator van het autosportevenement tevens verzekerd van een goede aansprakelijkheidsverzekering.

Evenementenverzekering: Organisatoren kunnen ook een speciale evenementenverzekering afsluiten. Dit kan bijvoorbeeld een tijdelijke evenementenverzekering zijn, die alleen geldig is tijdens de duur van de autorit of rally. De evenementenverzekering richt zich primair op aansprakelijkheid en dekking van schade aan gehuurde materialen, apparatuur of de locatie. Ook is het mogelijk -indien gewenst- de gemaakte kosten bij het door overmacht niet doorgaan van een evenement te verzekeren.

B. Autoverzekering van de deelnemer

In Nederland is een WA-verzekering (Wettelijke Aansprakelijkheid) minimaal verplicht als bezitter of houder van een motorvoertuig en deze op de openbare weg wordt gebruikt. Deze verzekering dekt schade die met het motorvoertuig wordt veroorzaakt aan derden of hun eigendommen. Zonder deze verplichte verzekering mag het motorvoertuig niet worden gebruikt en is een boete onvermijdelijk.

1. **Autorally en rittensport:** Autorally's en/of rittensport vallen niet standaard onder de dekking van een reguliere autopolis van autobezitters. De meeste autoverzekeringen, zowel de WA-verzekering (Wettelijke Aansprakelijkheid), als de aanvullende beperkt casco en volledig casco (allrisk) verzekeringen, dekken niet standaard schade die ontstaat tijdens het deelnemen aan wedstrijden. Doorgaans is een wedstrijd met een snelheidselement op een autopolis uitgesloten.
2. **Mogelijkheden om te verzekeren:** Verzekeraars maken onderscheid tussen rally's voor snelheid, rittensport en behendigheidsrally's al dan niet op een circuit. Voor evenementen waarbij het snelheidsevenement niet prevaleert, bijvoorbeeld toertochten of regelmatigheidsritten (ook wel betrouwbaarheidsritten genoemd), bieden verzekeraars vaak wel verzekeringsdekking.
3. **Controle van de dekking van de autoverzekering:** Het is altijd verstandig dat een deelnemer zelf checkt of deelname aan een specifiek evenement is uitgesloten of gedekt. De verzekeraar of het verzekeringsintermediair kan duidelijkheid bieden. Feit is dat in de vrijwaringsverklaring staat, die voorafgaand aan het evenement dient te worden ondertekend, dat de deelnemer zich hiervan heeft vergewist. Stel zo nodig ook vast of testjes op afgesloten terreinen of circuits tijdens rally's zijn meeverzekerd.
4. **Neem een inzittendenverzekering:** De bestuurder van een voertuig is niet voor (letsel) schade verzekerd als deze door een eigen fout een ongeluk krijgt. Sluit bij voorkeur een schadeverzekering voor inzittenden af, waarbij bestuurder en navigator als persoon verzekerd zijn voor zowel materiële- als letselschade.
5. **Informeer bij de organisator:** Rally-organisatoren hebben vaak informatie over verzekeringen en er zijn inmiddels ook evenementen waarbij de organisator de mogelijkheid biedt om tegen een kleine vergoeding voor die dag een aanvullende verzekering af te sluiten die wel voldoende dekking geeft.

Tot slot

De bedoeling van dit document is om organisatoren en deelnemers van sportieve en recreatieve auto-evenementen te informeren over risico's en eenieder te informeren over maatregelen om risico's te matigen dan wel af te dekken. Dit omdat wij hebben gemerkt dat het gros van zowel organisatoren als deelnemers zich niet genoeg bewust is van dergelijke reële risico's.

Zo blijft natuurlijk altijd gelden dat organisatoren rekening moeten houden met mogelijke risico's (door bijvoorbeeld het tijdschema ruim te maken) en bestuurders altijd de veiligheid tijdens het deelnemen aan het verkeer laten prevaleren boven de wedstrijdelementen van onze hobby en sport. Dus geen opdrachten die vergen dat de deelnemer moet keren of stoppen of een rotonde drie keer moet nemen. Als iets moet worden waargenomen dan is dat bij voorkeur altijd aan de rechterkant van de weg etc.

Verder erkennen wij ook dat er genoeg evenementen zijn waarbij een zogenaamd wedstrijdelement sec gezien aanwezig is, maar slechts een hele kleine rol speelt. Het is dus aan organisatoren en deelnemers om hier goed over na te denken en afwegingen te maken. Maar ons advies is duidelijk: om risico's te matigen of af te dekken zijn ontheffingen dan wel vergunningen van overheidswege noodzakelijk en verdienen (aanvullende) verzekeringen de aandacht.

Doe er uw voordeel mee!

Onderschreven door:

- Koninklijke Nederlandsche Automobiel Club (KNAC)
- KNAC Nationale Autosport Federatie (KNAF)
- Sectie Historische Rally's (KNAF-BSHR)
- Nederlandse Historische Rally Federatie (NHRF)
- Nationale Rittensport Federatie (NRF)
- Dutch Historic Rally Club (DHRC)
- Federatie Historische Automobiel- en Motorfietsclubs (FEHAC)

Stappenplan

Aanvragen van Verklaringen van geen bezwaar en Ontheffingen

- Zodra de route bekend is maakt u een stratenlijst waarin alle straten en wegen die in de rit zijn opgenomen in volgorde worden opgesomd. Maak daarbij duidelijk in welke gemeente(n) en provincie(s) de straten liggen.
- Maak tevens wegenkaarten met daarop ingetekend de te volgen routes.
- Vraag minimaal vier maanden voorafgaand aan het evenement bij iedere gemeente die wordt gepasseerd een 'Verklaring van geen bezwaar' aan. Op de websites van de gemeenten kunt u vinden op welke wijze een dergelijke verklaring kan worden aangevraagd of neem telefonisch contact op om dit na te vragen.
- Indien zowel start als finish in één gemeente liggen, dient u altijd een evenementenvergunning aan te vragen.
- Na het ontvangen van alle verklaringen van geen bezwaar, vraagt u een ontheffing aan voor het evenement bij de provincie. Op de website van de betreffende provincie(s) kunt u vinden op welke wijze een dergelijke ontheffing kan worden aangevraagd.